

SPIS RZECZY.

Przedmowa
Od autora

Str.
III
VII

Część źródłowo-metodyczna.

I. Wstęp

3—9

Znaczenie zagadnienia cen w życiu gospodarczym i socjalnem 3. Badania nad historją cen na Zachodzie (Wiebe) a u nas 4. Dzieło Rogersa: „A history of agriculture and prices in England from the year after the Oxford Parliament (1259) to the commencement of the continental war (1793)” 5. D'Avenela: „Histoire économique de la propriété, de salaires, des denrées et de tous le prix en general depuis l'an 1200 jusqu'a l'an 1800” 6. Rezultaty osiągnięte przez powyższe dzieła są postulatem naszej historjografji gospodarczej 7. Badania nad cenami a braki naszej numizmatyki i metrologji 8.

II. Charakterystyka źródeł

9—24

Źródła do historii cen wogóle 9. Ich klasyfikacja 10. Źródła do historii cen lwowskich z XVI i XVII wieku 10. Księgi rachunkowe miejskie, ich rodzaje i charakterystyka zewnętrzna 11. Charakterystyka wewnętrzna: Rachunki kasy miejskiej do 1519 r. 12. Rachunki kasy miejskiej po 1519 r. 13. Rachunki kasy miejskiej po 1607 r.: inwentarze, manualy, recessy 16. Rachunki kasy królewskiej 17. Rachunki kasy wodociągowej 18. Rachunki kasy składowej 18. Rachunki rejenta 18. Rachunki kasy ławników i radzieckiej 19. Wydajność ksiąg rachunków miejskich dla wiadomości o cenach i czynniki na nią wpływające 19. Rachunki szpitali 20. Rachunki kupców 21. Charakter cen, podawanych przez wykorzystywane źródła 23.

III. Taksy

24—37

Kwestja drożyzny w XVI i XVII wieku 24. Przyczyny jej w oczach współczesnych 25. Geneza i rozwój taks w Polsce 26. Zachowane taksy wojewodzińskie lwowskie z XVII w. 26. Przynależność kompetencji wydawania taks 27. Czynniki, mające wpływ na wydawanie taks 28. Towary obejmowane przez taksy 29. Sposób obliczania cen w taksach 30. Stosunek ceny chleba do ceny zboża w taksach 31. Nierealność tego stosunku 32. Stosunek szlachty do taks w świetle laudów i instrukcji sejmikowych 33. „Leges sumptuariae” 35. Dysproporcja między cenami taryfowymi a rynkowymi 36. Taksy nie nadają się do badania faktycznego stanu cen 36.

Kwestja wyboru metody 37. Punktem wyjścia metoda obecnej statystyki cen 38. Modyfikacja jej w zależności od czynnika teoretycznego i źródłowego 38. Lista dóbr reprezentatywnych 39. Z użytkowywanie zapisiek źródłowych 40. Podział na lata i kwartały 41. Sposób obliczania przeciętnej ceny nominalnej 42. Wyrażanie ceny faktycznej w kruszcu 43. Wybór złota czy srebra 44. Wskaźniki — ich podstawa wyjściowa 45. Indeksy — ich konstrukcja 46. Waga indeksu kosztów utrzymania 47. Diagramy — zastosowanie skali logarytmicznej 48.

V. Pieniądz 48—58

Zadanie niniejszego rozdziału 48. Monetą typową „grosz“ 49. Metody badania wartości wewnętrznej monet 50. Wartość kruszcowa grosza w latach 1501—1577 i 1578—1700 50. Obliczanie wartości kruszcowej grosza na podstawie kursu talara 51. Zawartość kruszcowa talara w XVI i XVII w. 51. Ceny talara w XVI i XVII w. 52. Ocena wyników stosowania metody kursu 53. Porównanie ich z ordynacjami mennicznymi 54. Stosunek wartości złota do srebra 55. Monety spotykane w źródłach 56. Ich wzajemna relacja 57.

VI. Miary i wagi 58—67

Dezorganizacja w dziedzinie metrologicznej w Polsce w XVI i XVII w. 58. Dążność do unifikacji miar 58. Rezultaty tejże 59. Ewolucja rozwojowa miar partykularnych 60. Różnorodność miar na terenie województwa ruskiego przed i po połowie XVII w. 60. Miary i wagi występujące w źródłach 61. Podział ich 62. Etapy, prowadzące do przeliczania ich na miary dziesiętne 63. Relacje miar i wag lwowskich 64. Sprowadzenie zapisiek cen do jednej miary 66.

Część historyczna.

I. Historyczny rozwój cen 71—105

1. *Żywność*. Znaczenie poszczególnych produktów rolnych w konsumcji w XVI i XVII w. 71. Znaczenie owsa 72. Rozwój ceny: owsa 73, żyta, pszenicy, jęczmienia i tatarki 74, grochu 75, krup 76, maki 76. Stanowisko napojów w ogólnej konsumcji w XVI i XVII w. 77. Charakterystyka cen wina 77, piwa 78, miodu 79. Rozwój cen tych napojów 79. Rozwój cen zwierząt domowych 80, mięsa, słoniny 80, masła 81, soli 81. Rozwój cen ogółu żywności 81.

2. *Odzież*. Stanowisko odzieży w ogólnej konsumcji 82. Charakterystyka cen poszczególnych towarów odzieżowych 83. Rozwój cen odzieży 84.

3. *Towary „inne“*. Rozwój cen wosku 84, papieru 85, koni 85.

4. *Budulec i opał*. Rozwój ceny drzewa opałowego 86, drzewa budulcowego (dyl, łata, gonty) 87, gwoździ 88, cegły 88, gliny i wapna 89. Rozwój cen ogółu towarów 89.

5. *Płace*. Charakterystyka płac urzędników i funkcjonariuszy miejskich 90. Rozwój płacy syndyka 92, pisarza 92, nauczyciela 93.

Rozwój płac funkcyjnarjusz 93. Charakterystyka płac robotników 95. Wpływ organizacji cechowej na płace robotników 96. Stosunek płac robotników poszczególnych kategorii 98. Rozwój płac robotników 99.

6. *Czynsze*. Czynsze od kapitału pieniężnego 100. Czynsze z folwarków miejskich 101. Czynsze z przedsiębiorstw miejskich 102. Czynsze z kramów miejskich 103. Czynsze z domów miejskich 103.

II. Czynniki ogólne oddziałujące na ruch cen 105—117

Istotna przyczyna zmiany ceny 105. Podział czynników, oddziałujących na ceny 106. Czynniki ogólnie-europejskie. Podobieństwo rozwoju cen lwowskich z rozwojem cen zagranicą w XVI i XVII w. 107. Napływ kruszców amerykańskich przyczyną rewolucji cen w XVI i XVII w. 109. Inne czynniki 110. Czynniki ogólnie-krajowe: Przesilenie pieniężne za Zygmunta III 112. Przesilenie pieniężne za Jana Kazimierza 114. Eksport zboża polskiego 115. Upadek gospodarczy kraju w II połowie XVII w. 116.

III. Czynniki lokalne oddziałujące na ruch cen A. Wojny . . . 117—129

Terytorjalny zasięg lokalnego rynku lwowskiego 117. Oddziaływanie wojen na poziom cen 118. Napady tatarskie 119. Długotrwałe wojny: kozackie 1648—55 121, tureckie 1672—76 123. Intensywność wpływu wojen na ceny poszczególnych grup towarów 124. Bunt i konfederacje: w XVI w. 126, w I połowie XVII w. 126, w II połowie XVII w. 127. Wpływ ich na ceny lwowskie 128.

IV. Czynniki lokalne oddziałujące na ruch cen. B. Klęski elementarne 129—144

Pożary 129. Klęski rolnicze w latach: 1511 i 1514 131, 1520 132, 1525 132, 1533—35 132, 1551—52 133, 1570—72 134, 1575—76 135, 1580 135, 1590—91 136, 1612—13 136, 1622—23 137, 1630—32 137, 1636—1639 138, 1685 140, 1690—91 140. Wpływ klęsk rolniczych na ceny poszczególnych grup towarów 141. Głody i mory 142.

V. Inne czynniki oddziałujące na ruch cen 144—146

Czynniki indywidualne oddziałujące na ceny wina 144, soli 144, papieru 144, wosku 145. Czynniki oddziałujące na czynsze 145.

VI. Płace a ceny towarów 147—151

Wpływ zmian cen na płace 147. Najodpowiedniejsze dla obserwacji — płace robotnicze 147. Siła kupna płacy 148. Czynniki powszechne powodujące spadek siły kupna płac 149. Wpływ przesileni monetarnych w Polsce na spadek płac 140. Wpływ wojen 151. Pogorszenie bytu klasy pracującej w okresie XVI i XVII stulecia 151.

Część statystyczna.

Tablice statystyczne 154—287

L. 1. Cena i wartość pieniądza w XVI i XVII wieku (1501—1700) 154

L. 2.	Ceny owsa (1520—1688)	158
3.	„ sŁodu (1685—1700)	165
4.	„ żyta (1519—1646)	166
5.	„ pszenicy (1520—1696)	166
6.	„ jęczmienia (1535—1630)	166
7.	„ tatarki (1581—1645)	167
8.	„ grochu (1535—1697)	167
9.	„ krup tatarczanych (1584—1697)	168
10.	„ „ jaglanych (1560—1695)	170
11.	„ „ jęczmiennych (1584—1638)	171
12.	„ „ obwarzanych (1585—1651)	171
13.	„ mąki pszennej (1631—1652)	171
14.	„ wina (1519—1700)	172
15.	„ „ małmazjowego (1504—1600)	174
16.	„ piwa (beczka) (1504—1700)	175
17.	„ „ (skopiec) (1505—1619)	176
18.	„ miodu (1520—1700)	178
19.	„ cieląt (1519—1687)	179
20.	„ wołów (1527—1697)	180
21.	„ mięsa (1581—1694)	181
22.	„ słoniny (1585—1697)	181
23.	„ masła (1601—1697)	182
24.	„ soli (1593—1696)	183
25.	„ płótna (1519—1698)	184
26.	„ butów (1519—1700)	185
27.	„ kozuchów (1501—1699)	186
28.	„ czapek (1601—1696)	187
29.	„ sukna „luńskiego“ (1522—1617)	187
30.	„ „ „falendysz“ (1566—1639)	188
31.	„ „ „innego“ I. (1505—1640)	188
32.	„ „ „innego“ II. (1666—1700)	189
33.	„ różnego sukna (1521—1700)	190
34.	„ papieru (1519—1700)	194
35.	„ wosku (1505—1697)	196
36.	„ koni (1501—1660)	198
37.	„ drzewa opałowego (1519—1697)	199
38.	„ „ budulcowego: dyl (1601—1700).	200
39.	„ „ „ lata (1601—1699)	201
40.	„ gontów (kopa) (1527—1700)	202
41.	„ „ (tysiąc) (1501—1586)	204
42.	„ żelaza (1521—1699)	205
43.	„ gwoździ gontowych (1526—1700)	206
44.	„ „ łatnych (1526—1659)	208
45.	„ cegieł (1522—1699)	210
46.	„ gliny (1601—1699)	211
47.	„ wapna (1608—1699)	212
48.	Place roczne urzędników miejskich (1504—1700)	214
49.	„ tygodniowe funkcjonariuszy miejskich (1503—1700)	218

